

STARPTAUTISKAIS PROJEKTS eTWINNING LATVIJĀ

Abstract

International project eTwinning in Latvia

In the work „Action in international project eTwinning – one of the innovative learning methods, its usage in Latvia and Europe” are revealed requirements of education in XXI Century, the project eTwinning and teachers’ activities in it.

The challenge and main task of education in XXI Century is to create an approach for obtaining knowledge, which makes students to take active participation, not only listening, to be creative and interested in everything, have a harmony with young people’s after school life.

One of suggestions for schools’ innovations system is developing of international students’ cooperative projects. In this paper are disclosed opportunities of the international project eTwinning and described how they are used by Latvian and other European teachers.

International project eTwinning is Europe’s Commission’s Lifelong Learning program’s subprogram, which was created in 2004 with a goal to organize cooperation between European educational institutions for common project realization within learning process using IKT.

Atslēgas vārdi: *Starptautiskie projekti, eTwinning, interaktīvas mācību metodes.*

XX gadsimta beigās, 1998. gadā Žaka Delora vadītās Starptautiskās Komisijas ziņojumā „Mācīšanās ir zelts” tika uzsvērtā izglītības lielā loma. Tā kā nākamais gadsimts nodrošinās nepieredzētus komunikāciju līdzekļus, kā arī līdzekļus informācijas apmaiņai un glabāšanai, izglītībai tas izvirzīs divas prasības. Izglītībai efektīvi un plašā apjomā jānodod aizvien lielāks apjoms tādu zināšanu, kas nemitīgi attīstās, kā arī tādas prasmes, kas piemērotas tādai sabiedrībai, ko vada zināšanas, jo tas būs pamats iemaņām, ko lietos nākotnē.

Lai izglītība veiksmīgi tiktu galā ar tai izvirzītajiem uzdevumiem, zināšanu ieguvei jābalstās uz četriem mācīšanās balstiem (pīlāriem). Uz šiem balstiem balstās izglītības ieguve katram konkrētam cilvēkam visa mūžā garumā. Tie ir: mācīties, lai zinātu – apgūt instrumentus izpratnei; mācīties darīt – ar izdomu darboties savā vidē; mācīties dzīvot kopā – piedalīties un līdzdarboties visās cilvēku darbībās kopā ar citiem cilvēkiem; mācīties būt – izriet no iepriekšējiem trim balstiem. Protams, kopā tās veido vienu veselo zinību apguves procesu, jo tiem ir daudzi saskares punkti.

Jau otro gadu desmitu dzīvojam, strādājam, mācāmies XXI gadsimtā. Gadsimtā, kurš sevi pieteicis kā informāciju tehnoloģiju gadsimts. Tas atstājis savu ietekmi uz jauniešiem.

Visā pasaulē nemitīgi pieaug to jauniešu skaits, kas aktīvi darbojas interneta tīklā – meklē izziņas materiālus, lejupielādē mūziku, izmanto tērzēšanas vietnes, sarunājas ar draugiem tiešsaistē, augšupielādē pašu veidotus videoklipus, skatās interneta TV pārraides, veido un uztur savus blogus jeb emuārus, tiešsaistē lasa grāmatas. Vairākas no minētajām aktivitātēm tiek veiktas vienlaicīgi, izmantojot mobilās ierīces. XXI gadsimta izglītības

izaicinājums un uzdevums ir radīt tādu pieeju zināšanu apguvei, kas ir iesaistoša un interesanta, viegli adaptējama un ir saskaņā ar jauniešu ārpuskolas dzīvi.

XXI gadsimta izglītības uzdevums ir radīt tādu pieeju zināšanu apguvei, kas liek skolēniem pašiem aktīvi līdzdarboties (nevis tikai klausīties) tādā veidā padarot zināšanu ieguves procesu radošu, interesantu, aktīvu un tādu, kas ir saskaņā ar jauniešu ārpuskolas dzīvi. Mācību process ir jāindividualizē, vairāk ieinteresējot skolēnus pašiem domāt par mācību saturu. Starp ieteikumiem skolu inovācijai ir – starptautisku skolēnu sadarbības projektu attīstīšana un izmantošana.

Viens no tiem ir starptautiskais projekts eTwinning, kurā darbojoties var apgūt teorētiskās zināšanas, praktiski pielietot tās, komunicēt un sadarboties ar vienaudžiem no visas Eiropas. Tātad – var mācīties, darīt, dzīvot un būt.

eTwinning ir Eiropas Komisijas Lifelong Learning programmas apakšprogramma, kuru izveidoja 2004. gadā ar mērķi organizēt sadarbību starp Eiropas izglītības iestādēm, kopīgu projektu realizēšanai mācību procesa ietvaros, izmantojot IKT. eTwinning darbību koordinē Centrālais atbalsta dienests (CAD) Briselē, Beļģijā sadarbībā ar nacionālajiem atbalsta dienestiem (NAD) katrā dalībvalstī.

eTwinning var saukt arī par Eiropas skolu kopienu. Lai šajā kopienā varētu sekmīgi darboties, tika izveidota virtuālā vide www.etwinning.net. (1.att.). Tajā iespējams apmainīties idejām un praktiskiem piemēriem, izveidot interešu grupas, mācīties kopā mācību notikumos un veidotu tiešsaistes projektus. Mājas lapā ir izveidota platforma konkrēta projekta veidošanai – droša vide, kurai var piekļūt tikai konkrētā projektā iesaistītie skolēni un skolotāji (TwinSpace). Izmantojot portālā piedāvātās iespējas partneru meklēšanai, ir iespējams atrast partnerus, ar kuriem kopā veidot dažādus projektus. Dažādus gan saturiski, gan laika (garuma), gan dalībnieku vecuma ziņā. Projekti var tikt veidoti gan mācību stundās, gan ārpusstundu nodarbībās.

1. att. www.etwinning.net

2009. gada rudenī tika uzsākts pētījums par to, kā Latvijas skolotāji izmanto projekta eTwinning piedāvātās iespējas un salīdzināt ar citu Eiropas valstu skolotāju dalību šajā projektā, tika plānots anketēt eTwinning portālā reģistrētos skolotājus gan Latvijā, gan citās Eiropas valstīs par faktoriem, kuri veicina vai kavē skolotāju aktīvu un veiksmīgu projekta izmantošanu.

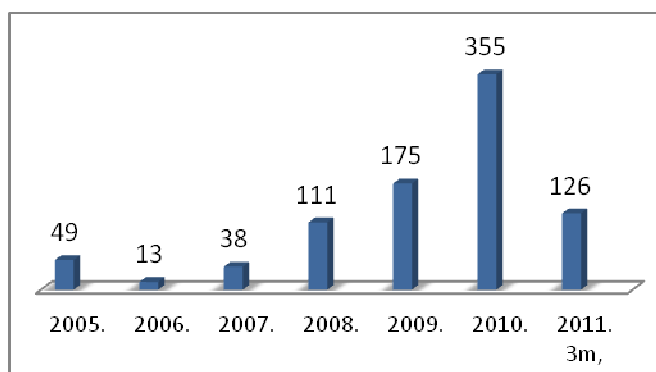
Pētījuma praktiskās daļas pirmajā posmā tika apkopoti statistikas dati par pašreizējo situāciju projekta eTwinning izmantošanā. Otrajā posmā tika anketēti Latvijas skolotāji, kuri ir reģistrējušies www.etwinning.net portālā. Iegūtie dati tika apstrādāti ar programmas SPSS palīdzību, izmantojot frekvences attiecību atrašanu skalas lielumiem. Attiecību skalas lielumiem frekvences aprēķina, sadalot datu intervālu mazākos intervālos – klasēs un saskaitot, cik objekti (personas) ir katrā klasē. To var rēķināt arī procentos.

Šeit parādās varbūtību sadalījuma jēdziens – cik bieži datu vērtības sastopamas dažādos intervālos vai nominālu (rangu) skalas datiem – cik bieži datu vērtības (variantes) atkārtojas. Pastāv vairāki standarta varbūtību sadalījumi (Puasona, eksponenciālais, normālais, binomiālais). Statistikas kursā svarīgākais ir normālais sadalījums.

Šajā rakstā ir aplūkoti iegūtie rezultāti.

Latvijas un Eiropas skolotāji eTwinning projektos

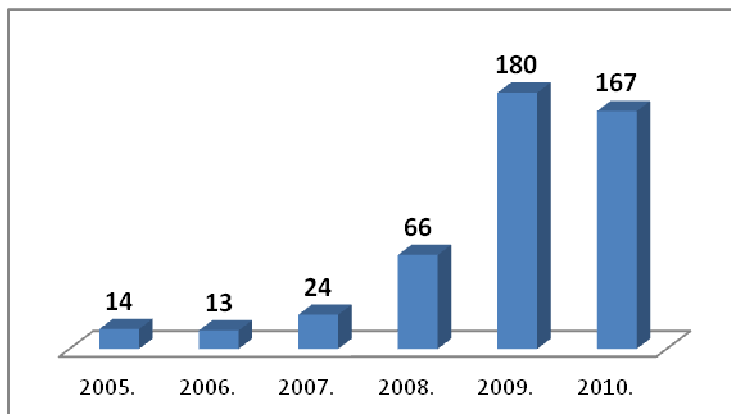
Latvijas skolas darbību šajā projektā uzsāka 2005. gadā, taču dažādu iemeslu dēļ lielu popularitāti skolotāju vidū tas neguva. 2007. gadā tika izveidots oficiāls Nacionālais atbalsta dienests ar diviem algotiem darbiniekiem, kuru vadībā noritēja un norit sekmīga projekta popularizēšana.

2. att. Portālā eTwinning reģistrētie lietotāji no Latvijas (2005. – 2011.)

Kā redzams diagrammā (2.att.), portālā katru gadu pierēģistrējas arvien vairāk lietotāju. Šī gada janvāra mēnesī jau reģistrējušies vairāk kā gada laikā laika posmā no 2005. līdz 2007.gadam. Reģistrēto lietotāju skaita palielināšanos var izskaidrot ar to, ka NAD visā Latvijā rīkoja kursus skolotājiem „IKT eTwinning projektu izstrāde mācību procesa pilnveidei” (Kursu dalībnieki nodarbību laikā pierēģistrējās portālā), kā arī sadarbība ar Comenius (skolotāji meklē sadarbības partnerus), gan jaunu iespēju parādīšanās (Mācību

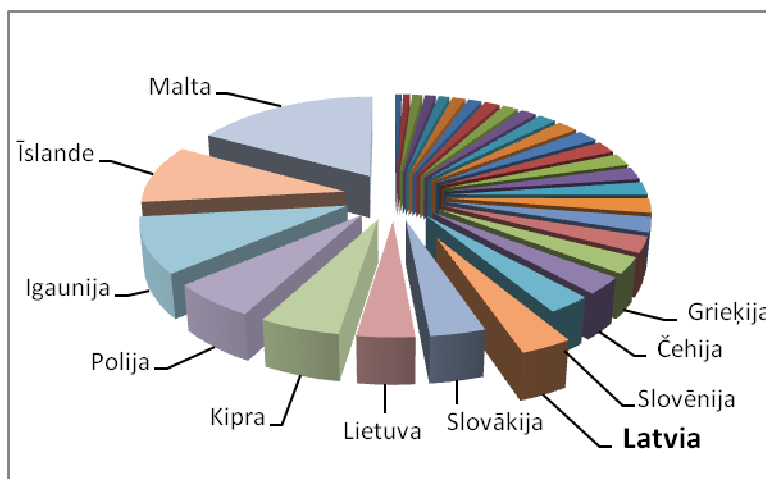
notikumi jeb tiešsaistes tālākizglītības kursi, iespēja publicēt savas izstrādes). Par objektīvāku rādītāju jāuzskata reģistrēto un pabeigto projektu skaits.

3. att. Latvijas skolotāju pabeigto eTwinning projektu skaits

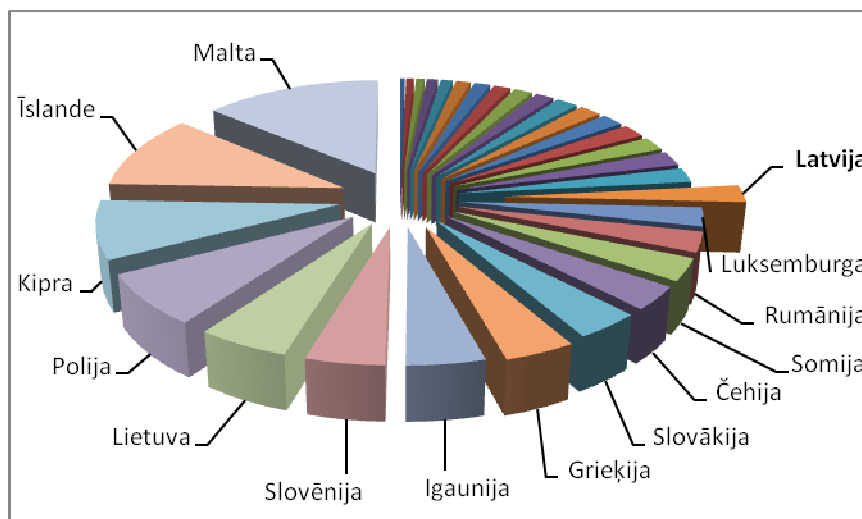
Diagrammā (3.att.), redzams, ka no 2007.gada līdz 2009.gadam, palielinoties lietotāju skaitam, palielinās arī projektu skaits, bet 2010. gadā ievērojami palielinājies reģistrēto lietotāju skaits, bet noslēgto projektu skaits samazinājies. Kāpēc skolotāji reģistrējas, bet projektus neveido?

Pēc eTwinning portālā pieejamajiem statistikas datiem 2011. gada martā tajā darbojas 129571 skolotāji no 32 Eiropas valstīm.

4. att. eTwinning projektā reģistrētie lietotāji Eiropā 2011.g. martā

Pēc diagrammas (4.att.) redzams, ka aktīvākie projekta eTwinning lietotāji ir no Maltas, Islandes un Igaunijas, Polijas un Kipras, Lietuvas un Slovēnijas, Latvijas un Slovēnijas (kopā 37%). Pārējos 43% veido 24 valstu reģistrētie lietotāji. Par reģistrēto lietotāju aktivitāti liecina pabeigto projektu skaits.

5. att.eTwinning pabeigtie projekti Eiropā 2011.g. martā

Aplūkojot diagrammu par pabeigtajiem projektiem (5.att.), redzam, ka pirmais astotnieks valstu sarakstā ir izmainījies. Visvārāk pabeigtu projektu ir Maltā, Islandē, Kiprā, Polijā, kā arī Lietuvā un Slovākijā, Igaunijā, Grieķijā, Slovēnijā.

Aptauja „Starptautiskie projekti un projekts eTwinning, skolotājs tajos”

Lai noskaidrotu mūsu valsts projektā reģistrēto skolotāju domas, tika veikta anketēšana. Anketa tika izveidota no apgalvojumiem, tika doti atbilžu varianti – piekrītu, vairāk piekrītu nekā nepiekrītu, ne piekrītu, ne nepiekrītu, vairāk nepiekrītu nekā piekrītu, nepiekrītu. Apgalvojumi sadalīti četrās grupās. 1. Dalība starptautiskajos projektos; 2. Skolotājs eTwinning projektos; 3. Skolēns starptautiskajos projektos. 4. Administrācija un starptautiskie projekti. Anketa tika izveidota un popularizēta, izmantojot portāla www.visidati.lv piedāvātās iespējas, tā tika izsūtīta tikai portālā eTwinning reģistrētiem lietotājiem.

Šajā rakstā aplūkoti un analizēti rezultāti, kas iegūti uz otrās un ceturtais grupas apgalvojumiem.

Aptaujas dalībnieki:

Skaitis–106 no 867 portālā reģistrētiem(12.2%); Vīrieši – 7;Sievietes – 99;

Vidējais vecums–43,1 gads.

No visiem aptaujātajiem (106) – portālā eTwinning reģistrējušies un darbojas –pirmo gadu 17% (18), otro gadu 33% (34), trešo gadu 11% (12), ceturto gadu 19% (20), piekto gadu 8% (8), sesto gadu 4% (4), septīto gadu 8% (8), astoto gadu 2% (2).

24% (26) aptaujāto ir no Rīgas, 17% (18) no republikas 6 pilsētām un 59% (62) no 38 Latvijas novadiem.

435,3% (48) aptaujāto ir vidusskolu skolotāji, 32,1% (34) pamatskolu skolotāji, 7,5% (8) ģimnāziju skolotāji, 6,6% (7) sākumskolu skolotāji, 4,7% (5) speciālo skolu skolotāji, un 3,9% veido pa vienam pedagogam no sākumskolas, tehnikuma, augstskolas un izglītības pārvaldes.

Rezultāti

Aptaujas otrajā grupā (Skolotājs eTwinning projektos) tika ietverti 8 apgalvojumi. Iespējamie atbilžu varianti (attiecīgi punkti SPSS datu tabulai)– piekrītu (1), vairāk piekrītu, nekā nepiekrītu (2), ne piekrītu, ne nepiekrītu(3), vairāk nepiekrītu, nekā piekrītu (4), nepiekrītu (5).

SPSS tika aprēķināts katra apgalvojuma atbilžu vidējā (*mean*) vērtība. Ja šī vērtība ir robežās no 1-2,5 un tuvāk 1, tad vairākumā gadījumu saņemts apstiprinošs apgalvojums, ja no 2,5-5 un tuvāk 5 – negatīvi vērtējumi.

Apgalvojumi:

1. Esmu pabeidzis-/usivismaz vienu eTwinning projektu – 3.36;
2. Es esmu izmantojis-/usi iespēju mācīties eTwinning Centrālā atbalsta dienesta rīkotajos Mācību notikumos portāla mājas lapā – 3.13;
3. Esmu piedalījies-/usieseTwinning Nacionālā atbalsta dienesta rīkotajos kursus – 2.69;
4. Iesaistīšanos eTwinning projektos esmu izmantojis-/usikā mācību metodi mācību stundās – 3.04;
5. Nesaņemu papildus samaksu par piedalīšanos eTwinning projektos – 1.27;
6. Vismaz vienu projektu esmu pieteicis-/usieTwinning gada balvai –4.15;
7. Esmu piedalījies-/usies vismaz vienā starptautiskajā eTwinning konferencē –3.79;
8. Esmu izmantojis-/usieTwinning Nacionālā atbalsta dienesta sagatavotos informatīvos materiālus par iesaistīšanos projektā – 2.22.

Neskatoties uz to, ka aptaujāti tika tikai projektā eTwinning reģistrētie lietotāji, vairākumā gadījumā cerēto pozitīvo atbilžu vietā tika saņemtas negatīvas. Tikai 29% (31) aptaujāto ir pabeiguši vismaz vienu eTwinning projektu. Līdzīgi atbildēts par piedalīšanos starptautiskajās eTwinning konferencēs – 28.3% (30) un tikai 17,9% (19) aptaujas dalībnieku iesnieguši savus pabeigtos projektus novērtēšanai NAD Gada balvai. Nacionālā atbalsta dienesta sagatavotos informatīvos materiālus izmanto 43.4% (46) un NAD organizētos kursus apmeklējuši 52% (56) aptaujāto. Centrālā atbalsta dienesta rīkotajos kursos virtuālajā vidē (mācību notikumus) piedalījušies 37% (40) aptaujas dalībnieku. Kā mācību metodi eTwinning projektus savā darbā izmantojuši 30% (32) aptaujāto. 88,7% (94) aptaujas dalībnieki atzīst, ka viņi nesaņem papildus samaksu par iesaistīšanos eTwinning projektos.

Aptaujas ceturtajā grupā (Skolas administrācija, skolotājs un starptautiskie projekti) tika ietverti 5 apgalvojumi.

Apgalvojumi:

1. Skolas vadība neatbalsta skolotāju iesaistīšanos starptautiskajos projektos bez mobilitātēm (3.65);
2. vadība nezina un neizprot starptautisko projektu eTwinning (3.53);

3. Skolas vadība materiāli atbalsta skolotāju iesaistīšanos eTwinning projektos (4.14);
4. Skolas vadība mudina skolotājus iesaistīties eTwinning projektos (3.27);
5. Skolas vadība atbalsta skolotāju iesaistīšanos tikai starptautiskajos projektos ar mobilitātēm (3.45).

Vairākums aptaujāto uzskata, ka skolas administrācija atbalsta skolotāju iesaistīšanos projektos bez mobilitātēm 42.5% (45), bet maz zina par eTwinning projektiem. Uz apgalvojumu – Skolas vadība mudina skolotājus iesaistīties eTwinning projektos – visi atbilžu varianti izmantoti līdzīgās daļās.

Secinājumi

Starptautisko projektu izmantošana mācību procesā skolā ir viena no inovatīvām darba metodēm. Projekta ietvaros skolēniem ir iespējas pašiem meklēt, vākt, apkopot, tulkot, noformēt materiālus un informāciju par tēmu. Tēmu, kuru paši, kopā ar pedagogiem, bieži vien ir izvēlējušies. Projekta gaitā, komunicējot ar vienaudžiem no citām Eiropas valstīm, praktiski tiek pielietotas svešvalodu zināšanas un prasmes IKT izmantošanā. Aptaujā „Starptautiskie projekti un projekts eTwinning, skolotājs tajos” no 867 portālā eTwinning reģistrētajiem Latvijas lietotājiem piedalījās 106 jeb 12,2%.

Pēc iegūtajiem rezultātiem redzama tendence, ka reģistrējas portālā, bet projektus veido maz. Skolu administrācija par eTwinning zina maz, tā morāli atbalsta skolotāju iesaistīšanos dažādos starptautiskajos projektos. Skolotāji izmanto Nacionālā atbalsta dienesta sagatavotos materiālus un piedalās NAD organizētajosursos.

Turpmākā pētījuma gaitā jānoskaidro, kāpēc skolotāji portālā reģistrējas, bet projektus neveido.

Bibliogrāfija

1. AnneGillera. (2007). *eTwinning - A New Path for European Schools*. eLearning Papers • www.elearningpapers.eu N° 5 • September 2007
2. *eTwinning : a new initiative from the European Commission (Questions and Answers)*, <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/05/8&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=fr>
3. eTwinning. (2006). *Mācīšanās ar eTwinning palīdzību*. Centrālais atbalsta dienests, russelsBelgium
4. eTwinning. (2007). *Mācīšanās ar eTwinning Rokasgrāmata skolotājiem*. Centrālais atbalsta dienests, russelsBelgium
5. eTwinning. (2008). *Piedzīvojumi valodā un kultūrā*. Centrālais atbalsta dienests, russelsBelgium
6. eTwinning. (2009). *Eiropas skolu kopienu nams*. Centrālais atbalsta dienests, russelsBelgium
7. eTwinning. (2010). *TwinSpace Guidelines. Introduction to your TwinSpace*. eTwinning Central Support Service, Brussels, Belgium
8. Stratēģiskās analīzes komisija, Microsoft Latvijā. (2010). *Inovātikas skolu sistēmas*

struktūras īstenošanas izaicinājumi un iespējas; pētījuma rezultātu ziņojums.

9. UNESCO. (1998). *Starptautiskās Komisijas par izglītību divdesmit pirmajam gadsimtam ziņojums*
10. VIAA, Mūzikglītības aģentūra. (2010). *Projektu dalībnieku pieredze.*